

Paušalno oporezivanje u Republici Hrvatskoj

Petrak, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:439233>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRAVNI FAKULTET
STUDIJSKI CENTAR ZA JAVNU UPRAVU I JAVNE FINACIJE
STRUČNI POREZNI STUDIJ

Marija Petrak

PAUŠALNO OPOREZIVANJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

MENTOR: dr. sc. Irena Klemenčić

Izjava o izvornosti

Ja, Marija Petrak pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključiva autorica završnog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Marija Petrak, v.r.

SADRŽAJ

1	UVOD.....	1
2	PAUŠALNO OPOREZIVANJE DOHOTKA	2
2.1	Samostalne djelatnosti obrta	2
2.2	Djelatnosti slobodnih zanimanja	3
2.3	Djelatnosti poljoprivrede i šumarstva	3
2.4	Djelatnosti proizvodnje električne energije.....	3
3	OBVEZNICI PAUŠALNOG DOHOTKA OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI	5
3.1	Definiranje pojma-porezni obveznik.....	5
3.2	Novi porezni obveznici i rok za prijavu.....	5
3.3	Postojeći porezni obveznici i rok za prijavu	5
4	UTVRĐIVANJE I PLAĆANJE PAUŠALNOG POREZA	6
4.1	Utvrđivanje godišnjeg paušalnog dohotka	9
5	OBVEZA POREZA I DOPRINOSA KOD PRIVREMENE OBUSTAVE OBAVLJANJA DJELATNOSTI	9
6	OBVEZE OBRTNIKA PAUŠALISTA.....	11
7	OBVEZNI DOPRINOSI OBRTNIKA.....	13
7.1	Utvrđivanje obveze doprinosa po osnovi djelatnosti za koju se porez utvrđuje u paušalnom iznosu	13
7.2	Utvrđivanje obveze plaćanja doprinosa kada je porezni obveznik osiguran po nekoj drugoj osnovi (radni odnos).....	14
8	PRELAZAK OPOREZIVANJA DOHOTKA NA PAUŠALNO OPOREZIVANJE	14
8.1	Prelazak praga za obrtnike.....	14
8.2	Prelazak na paušalno oporezivanje.....	15
8.3	Prijava u registar poreznih obveznika za promjenu načina oporezivanja	16
9	PAUŠALNO OPOREZIVANJE IZNAJMLJIVAČA	16
9.1	Upis u registar poreznih obveznika.....	16
9.2	Utvrđivanje paušalnog poreza kod iznajmljivača	17
9.3	Prestanak odobrenja za pružanje ugostiteljskih usluga	19

9.4	Izdavanje računa i poslovne knjige.....	20
10	PAUŠALNO OPOREZIVANJE POLJOPRIVREDNIKA	21
10.1	Registracija OPG-a u sustav poreza na dohodak	21
10.2	Prijava u registar obveznika	22
10.3	Prijava na mirovinsko osiguranje.....	22
10.4	Prijava na obvezno zdravstveno osiguranje	23
10.5	Knjigovodstveni servis.....	24
10.6	Doprinosi poljoprivrednika	24
10.7	Prijava i plaćanje poreza na dohodak (izbor plaćanja).....	25
10.8	Poljoprivreda kao dopunska (druga) djelatnost.....	26
11	APLIKACIJA ZA PAUŠALISTE	27
12	ZAKLJUČAK	28
13	LITERATURA	29

1 UVOD

Cilj ovog rada je pojasniti pojam paušalnog oporezivanja, kao i razloge njegovog uvođenja u porezni sustav, koji su obveznici plaćanja paušalnog poreza, kao i uvjete za njegovu primjenu, uključujući prag ukupnih prihoda temeljem kojega porezni obveznik ulazi u sustav PDV-a. Paušalno je oporezivanje u Republici Hrvatskoj omogućeno za tri kategorije poreznih obveznika: samostalne djelatnosti odnosno obrtnike, iznajmljivače turističkog smještaja te poljoprivrednike. Uvođenjem takve tehnike oporezivanja smanjuje se administrativni teret oporezivanja i pojednostavljaju postupci pred poreznim vlastima, čime se utječe i na smanjenje otpora plaćanju poreza.

U prvom poglavlju rada pojašnjava se što je paušalno oporezivanje dohotka i koje se sve djelatnosti primjenjuju u paušalnom oporezivanju.

U drugom poglavlju definiraju se obveznici paušalnog dohotka, dok u trećem poglavlju se razmatra utvrđivanje i plaćanje paušalnog poreza.

Ostala poglavlja dotiču se obveza paušalnih poreznih obveznika, obveznih doprinosa, prelaska oporezivanja na paušalno oporezivanje i daljnju proceduru poreznih obveznika.

U daljnjem dijelu rada razrađuje se koja je dokumentacija potrebna za ispunjavanje porezne prijave Poreznoj upravi te sve potrebne radnje koje porezni obveznik mora poduzeti, kako se plaća godišnji paušalni porez, a kako mjesečni, koje doprinose porezni obveznik mora plaćati i koje su njegove obveze.

Cilj je rada dati opći uvid u paušalno oporezivanje u Republici Hrvatskoj jer porezno opterećenje danas stavlja na male poduzetnike veliki pritisak, a paušalnim oporezivanjem nastoji ih se rasteretiti administrativnih obveza i pružiti mogućnost jednostavnijeg i transparentnijeg poslovanja.

2 PAUŠALNO OPOREZIVANJE DOHOTKA

Paušalno oporezivanje dohotka u Republici Hrvatskoj definirano je Zakonom o porezu na dohodak¹, Pravilnikom o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti² i Zakonu o obrtu³.

Paušalno oporezivanje dohotka poseban je sustav oporezivanja poreznog obveznika koji obavlja samostalne djelatnosti prema posebnom propisu. Djelatnost koju obavlja i broj zaposlenih nisu bitni za njegov status. Porezni obveznik paušalnog oporezivanja nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o PDV-u i ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost.

Sukladno Zakonu o porezu na dohodak, dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja, dohodak od poljoprivrede i šumarstva i dohodak od djelatnosti proizvodnje električne energije.⁴

Paušalno oporezivanje dohotka dotiče se i poreznog obveznika iznajmljivača, u članku 82. Zakona o porezu na dohodak navodi se da porezni obveznik koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranju kampova, a po toj osnovi nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.⁵ Detaljnije informacije o paušalnom oporezivanju iznajmljivača slijede u poglavlju 9.

2.1 Samostalne djelatnosti obrta

Samostalnom djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti (obrtničke djelatnosti) u smislu Zakona o porezu na dohodak, sukladno članku 29. stavku 1., smatraju se:

-djelatnosti u smislu zakona kojim se uređuje obavljanje obrta i sve druge posebno nenavedene gospodarske djelatnosti

-i/ili ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja.

¹ Zakon o porezu na dohodak NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22

² Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti NN 1/2020-1

³ Zakon o obrtu NN 143/13, 127/19, 41/20

⁴ Članak 28. Zakona o porezu na dohodak

⁵ Članak 82. st. 2. Zakona o porezu na dohodak

2.2 Djelatnosti slobodnih zanimanja

Zakon o porezu na dohodak definira djelatnosti slobodnih zanimanja kojima se smatraju:

-profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obavezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak.

Zakonom su određene djelatnosti slobodnih zanimanja kojima se osobito smatraju:

-samostalne djelatnosti zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,

-samostalne djelatnosti znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti, samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti

-i/ili samostalne djelatnosti novinara, umjetnika i športaša.⁶

Ovdje je riječ o djelatnostima koje se obavljaju prema posebnim propisima i za njihovo otvaranje i obavljanje je potrebna stručna sprema, a često i članstvo u stručnim organizacijama.

2.3 Djelatnosti poljoprivrede i šumarstva

Zakon o porezu na dohodak propisuje i djelatnosti poljoprivrede i šumarstva koje obuhvaćaju korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe će po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva biti obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom zakonu ili ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 10.684,19 eura (80.500,02 kuna).⁷

2.4 Djelatnosti proizvodnje električne energije

Djelatnošću proizvodnje električne energije smatra se djelatnost proizvodnje električne energije od strane krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije uz ispunjenje ostalih uvjeta propisanih propisom kojim se uređuje preuzimanje električne energije od

⁶ Članak 29. st. 2. Zakona o porezu na dohodak

⁷ Članak 29. st. 3. Zakona o porezu na dohodak

krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu. Ako fizičke osobe, proizvođači električne energije koje kao krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, a koje su prethodno bile proizvođači električne energije kao korisnici postrojenja za samoopskrbu, ostvare ukupan godišnji primitak veći od četverostrukog iznosa osnovice⁸ osobnog odbitka.⁹

⁸ U članku 14. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak navodi se osnovica osobnog odbitka koja iznosi 331,81 euro (2.500,02 kuna).

⁹ Članak 29. st. 4. Zakona o porezu na dohodak

3 OBVEZNICI PAUŠALNOG DOHOTKA OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI

3.1 Definiranje pojma-porezni obveznik

Važno je odrediti koje osobe mogu plaćati porez u paušalnom iznosu.

Porezni su obveznici fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost obrta prema posebnom propisu, bez obzira na to koju djelatnost obavljaju te na broj zaposlenih uz uvjet da nisu upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) te da primici nisu veći od 39.816,84 eura (300.000,00 kn) (iznos za obvezni ulazak u sustav PDV-a).¹⁰

3.2 Novi porezni obveznici i rok za prijavu

Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti u članku 9. propisuje da novi porezni obveznici po primitku Rješenja o upisu obrta u Obrtni registar obvezni su se u roku od 8 dana javiti nadležnoj ispostavi Porezne uprave radi upisa u registar poreznih obveznika (dalje u tekstu: RPO) (Obrazac RPO) i odabira načina oporezivanja.¹¹

3.3 Postojeći porezni obveznici i rok za prijavu

Prema člancima 9. i 10. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti. postojeći porezni obveznici kod promjene načina oporezivanja, odnosno s prelaska vođenja poslovnih knjiga na paušalno oporezivanje trebaju podnijeti zahtjev (Obrazac RPO) nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja tekuće godine za iduću godinu, a najkasnije 15 dana po isteku kalendarske godine. Navodi se da uz zahtjev za promjenu načina oporezivanja, potrebno je dostaviti i izvadak iz poslovnih knjiga na (Obrascu P-PPI) te ukupan pregled svote tražbine na temelju izdanih računa (Obrazac TO).¹²

¹⁰ Članak 82. Zakona o porezu na dohodak. Detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen obrtnicima-paušalistima za ispunjavanje poreznih obveza, dostupan na https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Vodic_obrtnici_pausalisti.aspx

¹¹ Članak 9. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti. Dodatne informacije dostupne su i u Vodiču namijenjenom obrtnicima-paušalistima za ispunjavanje poreznih obveza, dostupnom na https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Vodic_obrtnici_pausalisti.aspx

¹² Članci 9. i 10. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti. Dodatne informacije dostupne su i u Vodiču namijenjenom obrtnicima-paušalistima za ispunjavanje poreznih obveza, dostupnom na https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Vodic_obrtnici_pausalisti.aspx

4 UTVRĐIVANJE I PLAĆANJE PAUŠALNOG POREZA

Kada se govori o utvrđivanju i plaćanju paušalnog poreza, svaki porezni obveznik mora voditi računa o tome kada, kako i na koji način to mora izvršiti.

Zakon o porezu na dohodak u članku 37.¹³ propisuje da se mjesečni predujam utvrđuje i plaća na temelju podataka u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak. Mjesečni predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti porezni obveznici plaćaju za mjesece koji slijede iza onog mjeseca u kojemu je istekao rok za podnošenje godišnje porezne prijave do isteka roka za podnošenje sljedeće godišnje porezne prijave.

Porezni obveznik koji plaća porez na dohodak u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige već evidenciju o prometu, a godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava po stopi od 10%. Zakon o porezu na dohodak propisuje da porezni obveznici godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuju na temelju izvješća koje je porezni obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi, a najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Porezni obveznik je dužan uplatiti razliku godišnjeg paušalnog poreza s danom podnošenja izvješća. U slučaju da porezni obveznik ne podnese izvješće ili su podaci u izvješću nepotpuni ili netočno navedeni, porez na dohodak se utvrđuje procjenom.¹⁴

Pravilnik o porezu na dohodak¹⁵ navodi da rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak donosi se ako porezni obveznik ne podnese godišnju poreznu prijavu za proteklu godinu ili ako ne iskaže ili netočno iskaže podatke o dohotku. U Tom slučaju se procjenjuje dohodak i na temelju procjene utvrdit će se mjesečni predujam poreza na dohodak.

¹³ Članak 37. st.1. i 2. Zakona o porezu na dohodak

¹⁴ Članak 82. Zakona o porezu na dohodak

¹⁵ Članak 50. st. 3. Pravilnika o porezu na dohodak

OBRAZAC PO-SD

IZVJEŠĆE O PAUŠALNOM DOHOTKU OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI I UPLAĆENOM PAUŠALNOM POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK OD ____ DO ____ GODINI

- iznosi u eurima i centima -

I. PODACI O POREZNOG OBVEZNIKU					
OIB		IME I PREZIME		ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA	
II. PODACI O DJELATNOSTI					
1. NAZIV I VRSTA DJELATNOSTI					
2. ADRESA OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
3. GRAD VUKOVAR I POTPOMOGNUTA PODRUČJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I. SKUPINE I OTOCI I. SKUPINE					DA NE
4. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
OD	DO	OD	DO	OD	DO
III. PODACI O OSTVARENIM PRIMICIMA OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI					
PRIMICI NAPLAĆENI U GOTOVINI		PRIMICI NAPLAĆENI BEZGOTOVINSKIIM PUTEM		UKUPNO NAPLAĆENI PRIMICI	
1		2		3 (1+2)	
IV. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI ¹ / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI ²					
V. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
VI. UKUPNI GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK					
VII. OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK					
1.	IZNOS OBVEZE PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK				
2.	PRIREZ POREZU NA DOHODAK (PROSJEČNA STOPA)				____%
3.	UKUPNO PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK (1.+2.)				
4.	UMANJENJE PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK ZA PODRUČJE GRADA VUKOVARA I POTPOMOGNutih PODRUČJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I. SKUPINE I OTOCI I. SKUPINE ³				
5.	UKUPNA OBVEZA PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK NAKON UMANJENJA				
6.	UKUPNO UPLAĆENI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK				
7.	RAZLIKA ZA UPLATU/POVRAT				
8.	IZNOS MJESEČNOG PAUŠALNOG POREZA I PRIREZA POREZU NA DOHODAK ⁴				

Nadnevak _____

POTPIS POREZNOG OBVEZNIKA

Slika 1. Primjer obrasca PO-SD

Izvor: Porezna uprava; https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/PO-SD.pdf

PODRUČNI URED			
ISPOSTAVA (nadležna prema sjedištu pravne osobe ili prebivalištu fizičke osobe)			
OIB, naziv pravne osobe/ime i prezime fizičke osobe, adresa sjedišta/prebivališta ili uobičajenog boravišta			
Šifra /naziv općine/grada sjedišta/prebivališta			
OBRAČUN članarine turističkoj zajednici za razdoblje od		do	godine
		u eurima i centima	
R.BR.	OPIS	IZNOS	
1	2	3	
1.	OSNOVICA - članak 7. Zakona		
2.	STOPA - članak 6. Zakona		
3.	OBRAČUNANI IZNOS (r.br.1. x r.br.2.)		
4.	Umanjenje članarine na područjima općina i gradova – potpomognutim područjima I. razvojne skupine*		
5.	Umanjenje članarine na područjima općina i gradova – potpomognutim područjima II. razvojne skupine*		
6.	Umanjenje članarine na područjima općina i gradova – potpomognutim područjima III. razvojne skupine*		
7.	Umanjenje članarine na područjima općina i gradova – potpomognutim područjima IV. razvojne skupine*		
8.	UKUPNO UMANJENJA NA POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA - članak 8. stavak 4. Zakona (r.br. 4.+ r.br. 5.+ r.br. 6.+ r.br.7.)		
9.	OBRAČUNANI IZNOS NAKON UMANJENJA - (r.br. 3. - r.br.8.)		
10.	UPLAĆENI PREDUJAM		
11.	RAZLIKA ZA UPLATU (r. br. 9. - r. br. 10.)		
12.	RAZLIKA ZA POVRAT (r. br. 10. - r. br. 9.)		
13.	MJESEČNI PREDUJAM ZA NAREDNO RAZDOBLJE - članak 10. stavak 1. Zakona (r.br.9./broj mjeseci)		
14.	JEDNOKRATNA UPLATA - članak 10. stavak 3. Zakona (r.br. 13 x 12)	DA	NE

Nadnevak

Potpis poreznog obveznika

*područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske

Slika 2 Primjer obrasca TZ 1

Izvor: Porezna uprava; https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/OSTALO/TZ%201.pdf

4.1 Utvrđivanje godišnjeg paušalnog dohotka

Godišnji paušalni porez na dohodak, sukladno odredbama članka 82. Zakona o porezu na dohodak te članka 3. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti se obračunava na godišnji paušalni dohodak koji je utvrđen sukladno rasponu ostvarenih primitaka. Ako je općina ili grad na kojem području obrtnik ima prebivalište ili uobičajeno boravište uvela prirez porezu na dohodak, na utvrđeni porez na dohodak, sukladno Zakonu o lokalnim porezima¹⁶, plaća se i prirez.

Odredbom članka 5. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti propisano je umanjenje paušalnog poreza na dohodak koje se odnosi na područje Grada Vukovara, potpomognuta područja jedinica lokalne samouprave i otoka razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti te se obračunava u visini od 25% godišnjeg paušalnog poreza.¹⁷

5 OBVEZA POREZA I DOPRINOSA KOD PRIVREMENE OBUSTAVE OBAVLJANJA DJELATNOSTI

Kod obveze poreza i doprinosa kod privremene obustave obavljanja djelatnosti, treba voditi računa kada, kako i zašto je došlo do privremene obustave obavljanja djelatnosti, odnosno treba se točno znati razlog i vrijeme obustave obavljanja djelatnosti, kako bi bilo moguće izračunati porez i obvezu doprinosa za vrijeme trajanja obavljanja djelatnosti.

Privremeno obustavljanje obrta moguće je u trajanju do jedne godine o čemu obrtnik pismeno izvještava županijski ured za gospodarstvo, odnosno ured Grada Zagreba u roku od 30 dana od dana obustave. Međutim, privremena obustava može potrajati i dulje od jedne godine u slučaju bolesti ili u slučaju nastupa više sile. Privremena obustava može potrajati i do tri godine, u slučaju kada vlasnica obrta koristi rodiljni ili roditeljski dopust do navršene treće godine djetetova života ili do osme godine djetetova života kada koristi pravo na njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju. Pravo za duži tijek privremene obustave priznato je izvršnim rješenjem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.¹⁸

Tokom trajanja privremene obustave obavljanja djelatnosti, obrtnik ima dužnost predati obrtnicu u županijski ured za gospodarstvo, odnosno ured Grada Zagreba. Prilikom

¹⁶ Članak 21. Zakona o lokalnim porezima

¹⁷ Članak 5. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

¹⁸

http://infos.hok.hr/faq/a_pravni_savjeti/a2_privremena_obustava_obrta/privremena_obustava_poslova_nja_obrta 16. svibnja 2023.

ponovnog početka obavljanja obrta obrtnikova je dužnost pismeno izvijestiti županijski ured za gospodarstvo, odnosno ured Grada Zagreba, a najkasnije u roku od sedam dana po isteku vremena privremene obustave obavljanja obrta. Županijski ured za gospodarstvo, odnosno ured Grada Zagreba dužno je izvijestiti nadležno tijelo o privremenoj obustavi i ponovnom početku obavljanja djelatnosti, odnosno ured je dužan sva rješenja u svezi s obavljanjem obrta dostaviti nadležnom tijelu za poslove financija, nadležnim inspekcijama, Hrvatskoj obrtničkoj komori, nadležnom fondu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja i Državnom zavodu za statistiku.¹⁹

U članku 47. Zakona o obrtu navodi se da obrt prestaje po sili zakona ako obrtnik ne započne s obavljanjem obrta u roku od 7 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta.²⁰

Ukoliko je sukladno odredbi članka 3. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti privremena obustava obavljanja djelatnosti prijavljena nadležnom tijelu kod kojeg je djelatnost registrirana i nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku određenom propisima o obrtu, odnosno samostalnom obavljanju djelatnosti i Zakonom, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se na način razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti.²¹

¹⁹

http://infos.hok.hr/faq/a_pravni_savjeti/a2_privremena_obustava_obrta/privremena_obustava_poslova_nja_obrta 16. svibnja 2023.

²⁰ Članak 47. St.1. točka 7. Zakona o obrtu

²¹ Članak 3. st. 5 Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

6 OBVEZE OBRТNIKA PAUŠALISTA

Za obrтnike-paušaliste navode se obveze obrтnika koje mora ispunjavati, a to su:

- svakodnevno vođenje Knjige prometa (Obrazac KPR), odnosno evidencije u koju se na kraju svakog radnog dana upisuju primici naplaćeni u gotovini i bezgotovinskim putem²²
- mjesečni predujam se utvrđuje i plaća na temelju podataka u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak²³
- podnošenje izvješća o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak (Obrazac PO-SD) i Obračun članarine turističkoj zajednici (Obrazac TZ1) istekom godine do 15. siječnja²⁴
- izdavanje računa uz provedbu fiskalizacije za svaki račun naplaćen u sredstvima koji se smatraju gotovinom²⁵
- obvezno pridržavanje odredbi o blagajničkom maksimumu²⁶
- plaćanje komorskog doprinosa²⁷
- plaćanje obveza doprinosa za obvezna osiguranja po osnovi obavljanja obrтničke djelatnosti do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec²⁸

²² Članak 7. st. 1. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

²³ Članak 37. st.1. Zakona o porezu na dohodak

²⁴ Članak 7. st. 4. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

²⁵ Članak 7. st. 3. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

²⁶ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom

²⁷ Članak 2. NN 154/2022 (28.12.2022.), Odluka o obveznom komorskom doprinosu za jedinstveni sustav organiziranosti obrта

²⁸ Članak 67. Zakona o doprinosima

7 OBVEZNI DOPRINOSI OBRТNIKA

Člankom 4. Zakona o doprinosima definira se obveza doprinosa u užem smislu, kojom se smatra teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje osobno osiguranje ili ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist druge osobe odnosno osiguranika.²⁹

Zakonom o doprinosima utvrđena je i obveza doprinosa u širem smislu kojom se smatraju i druge obveze, kao što su postupci obračunavanja obveza, plaćanje nastalih obveza te izvješćivanje o nastaloj obvezi doprinosa.³⁰

Doprinosi za obvezna osiguranja obrtnika i slobodnih zanimanja prema osnovicama, objavljenim u Naredbi o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja, koju donosi ministar financija za svaku godinu.³¹

Obračunavanje obveznih doprinosa utvrđuje se na osnovice po stopama za:

1. Mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po stopi od 15%
2. Mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po stopi od 5%
3. Obvezno zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5%

7.1 Utvrđivanje obveze doprinosa po osnovi djelatnosti za koju se porez utvrđuje u paušalnom iznosu

Utvrđivanje obveze doprinosa odredbom članka 239. Zakona o doprinosima navodi se da porezna uprava po službenoj dužnosti, rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa, vrstu doprinosa i razdoblje na koje se obveze odnose. Porezna uprava rješenje donosi sukladno utvrđenom statusu o osiguranju i ono vrijedi do donošenja novog rješenja ili ako dođe do promjene osnove osiguranja ili prestanka osiguranja ili do prestanka obveza doprinosa.³²

Odredbom članka 221. Zakona o doprinosima propisano je da Porezna uprava prestaje evidentirati mjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem i utvrđivati obveze doprinosa prema propisanoj mjesečnoj osnovici osiguraniku za kojeg postoje dokazi da su prestali

²⁹ Čl. 4 st. 1. Zakona o doprinosima

³⁰ Čl. 4 st. 2. Zakona o doprinosima

³¹ <https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/obrtnicka-pocetnica/obvezni-doprinosi-obrtnika> 16. svibnja 2023.

³² Članak 239. Zakona o doprinosima

uvjeti obveze osiguranja, dokaz da je osiguranik prestao s obavljanjem djelatnosti na osnovi koje je nastala obveza prijave na osiguranje ili dokaz o smrti osiguranika.³³

7.2 Utvrđivanje obveze plaćanja doprinosa kada je porezni obveznik osiguran po nekoj drugoj osnovi (radni odnos)

Odredbom članka 240. Zakona o doprinosima navodi se da obveznici doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti koji od druge djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku Porezna uprava rješenjem po službenoj dužnosti utvrđuje obvezu doprinosa, iznos godišnje osnovice, vrstu doprinosa i godišnje iznose doprinosa koje je porezni obveznik dužan platiti bez prethodne provedbe ispitnog postupka.³⁴

Rješenje se donosi za obračunsko razdoblje odnosno kalendarsku godinu za koje postoji obveza, a godišnje obveze doprinosa utvrđene rješenjem su konačna obveza.³⁵

8 PRELAZAK OPOREZIVANJA DOHOTKA NA PAUŠALNO OPOREZIVANJE

8.1 Prelazak praga za obrtnike

Ako obrt koji primjenjuje paušalno oporezivanje dohotka ostvari više od 39.816,84 eura (300.000,00 kuna) godišnjeg prihoda, odnosno ako dođe do izjednačavanja s određenim pragom za ulazak u sustav PDV-a, takav je poduzetnik obavezan ući u sustav PDV-a od prvoga dana sljedećeg mjeseca.

Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost u članku 186. propisuje da poduzetnik postaje porezni obveznik PDV-a nakon što su mu isporuke dobara i usluga dostigle prag iznad 39.816,84 eura (300.000,00 kuna).³⁶

³³ Članak 221. st.2. Zakona o doprinosima

³⁴ Članak 240. st.1. Zakona o doprinosima

³⁵ Članak 240. st. 2 Zakona o doprinosima Detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen obrtnicima-paušalistima za ispunjavanje poreznih obveza, dostupan na https://www.porezna-uprava.hr/obrnici/Stranice/Vodic_obrnici_pausalisti.aspx

³⁶ Članak 186. st.1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost

8.2 Prelazak na paušalno oporezivanje

Za mnoge obrtnike obveznike poreza na dohodak i vođenje poslovnih knjiga u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, a koji imaju godišnje naplaćene prihode manje od 39.816, 84 eura (300.000,00 kuna), mogućnost paušalnog oporezivanja dohotka obrta predstavlja povoljniji porezni tretman.³⁷ Jednostavnost se odražava u vođenju poslovnih knjiga, kao i nešto nižim troškovima obveznih davanja, naročito doprinosa za obvezna osiguranja obrtnika.

Za prelazak na paušalno oporezivanje potrebno je ispunjavati određene uvjete.

Uvjete koje treba ispunjavati obvezuju fizičku osobu koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta, da dohodak može utvrđivati i plaćati u paušalnom iznosu samo ako:

1. Nije u sustavu PDV-a
2. U prethodnom razdoblju od svoje samostalne djelatnosti nije ostvario veći primitak od propisanog za ulazak u sustav PDV-a , koji iznosi 39.816, 84 eura (300.000,00 kuna).

Ako obrtnik utvrđuje dohodak temeljem poslovnih knjiga i ispunjava sve navedene uvjete, može podnijeti zahtjev nadležnom uredu Porezne uprave za prelazak na paušalno oporezivanje dohotka i prireza porezu na dohodak.

U članku 10. Pravilnika o paušalnom oporezivanju navode se uvjeti za poreznog obveznika koji želi prijeći s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na način utvrđivanja dohotka u paušalnom iznosu te je dužnost poreznog obveznika uz prijavu dostaviti i slijedeće:

1. pregled primitaka i izdataka prema podacima iz Knjige primitaka i izdataka- Obrazac KPI koji treba biti u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak
2. pregled ukupnog iznosa tražbina, a na temelju izdanih računa iz Evidencije o tražbinama i obvezama- Obrazac TO koji treba biti u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak odnosno presliku obrasca TO i to za porezno razdoblje (kalendarsku godinu) koje prethodi godini prelaska na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu.³⁸

³⁷ <https://www.hok.hr/sites/default/files/page-docs/2019-06/Prelazak%20oporezivanja%20dohotka%20na%20pau%C5%A1alno%20oporezivanje.pdf> 16. svibnja 2023.

³⁸ Članak 10. St. 1. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

8.3 Prijava u registar poreznih obveznika za promjenu načina oporezivanja

Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti propisuje postupak za poreznog obveznika koji želi prijeći na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu od obavljanja samostalne djelatnosti te koji počinje obavljati samostalnu djelatnost za koju će utvrđivati dohodak u paušalnom iznosu. Temeljem tih odredbi porezni obveznik dužan je podnijeti Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta prijavu u registar poreznih obveznika- Obrazac RPO u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak.³⁹

Člankom 9. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti propisano je da se prijava u registar poreznih obveznika mora podnijeti u zadanom roku od 8 dana od dana početka obavljanja samostalne djelatnosti, a u slučaju prelaska s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu do kraja tekuće godine za iduće porezno razdoblje, a najkasnije 15 dana po isteku poreznog razdoblja odnosno kalendarske godine.⁴⁰

Ako tijekom poreznog razdoblja za koje je dohodak utvrđivan u paušalnom iznosu porezni obveznik iz nekoga razloga prestane obavljati samostalnu djelatnost ili ona počinje mirovati (privremeno obustavljanje samostalne djelatnosti), porezni obveznik je dužan Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenoga boravišta također podnijeti prijavu o prestanku ili privremenoj obustavi djelatnosti u roku od 8 dana od dana nastanka te promjene.⁴¹

9 PAUŠALNO OPOREZIVANJE IZNAJMLJIVAČA

Građani, vlasnici soba, apartmana, kampova ili kuća za odmor koji pružaju usluge smještaja u navedenim objektima bez registriranja djelatnosti obrta ili bez osnivanja trgovačkog društva nalaze se u ulozi iznajmljivača te moraju ispunjavati propisane uvjete.

9.1 Upis u registar poreznih obveznika

Građanin koji je rezident (u daljnjem tekstu: iznajmljivač), nakon ishoda Rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (od Ureda državne uprave ili

³⁹ Članak 9. St. 1. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

⁴⁰ Članak 9 St. 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

⁴¹ Članak 9. st. 3. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

Gradskog ureda za gospodarstvo Grada Zagreba) obvezan je predati kopiju Rješenja u nadležnoj ispostavi Porezne uprave roku od 8 dana od dana izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti radi upisa u registar poreznih obveznika. Uz kopiju Rješenja potrebno je dostaviti Prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO).⁴²

Rješenje o odobrenju i svu ostalu potrebnu dokumentaciju iznajmljivač će predati kada objekt bude u potpunosti uređen i opremljen, odnosno kada bude spreman za prijem gostiju.

Članak 34. zakona o ugostiteljskoj djelatnosti navodi da Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga iznajmljivač je dužan ishoditi rješenje nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga, a rješenje će biti izdano na zahtjev iznajmljivača uz uvjete da je vlasnik objekta ili zemljišta za objekt za robinzonski smještaj, kamp ili kamp-odmorište, da objekt u kojem će biti pružene usluge ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju i da građevina-objekt u kojem će se pružiti ugostiteljske usluge u domaćinstvu ispunjava uvjete prema propisima kojima se uređuje gradnja, bez kojih, nadležno upravno tijelo ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.⁴³

Također uz zahtjev je potrebno dostaviti i dokaze o državljanstvu, dokaz o vlasništvu objekta koji se iznajmljuje i dokaz o uporabljivosti objekta (dokaz da građevina-objekt u kojem će biti pružene ugostiteljske usluge ispunjava one uvjete sukladno posebnim propisima kojima se uređuje gradnja, dokaz o plaćenju pristojbi i dokaz o plaćenju naknadi za trošak očevida).

Oni objekti koji će se iznajmljivati moraju također ispunjavati sve određene uvjete, sukladno kapacitetu vrsti i kategoriji prema Pravilniku o razvrstavanju i kategorizaciji objekata.⁴⁴

9.2 Utvrđivanje paušalnog poreza kod iznajmljivača

Članak 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu propisano je da odluku o visini paušalnog poreza na dohodak kod iznajmljivanja i smještaja u turizmu donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave koja se primjenjuje na porezne obveznike koji djelatnost obavljaju na području te jedinice lokalne samouprave.⁴⁵

⁴² <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx> 16. svibnja 2023.

⁴³ Članak 34. st. 1. i 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti

⁴⁴ Čl.3. st. 1 Pravilnika o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu

⁴⁵ Članak 2. st.1 Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu Detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivačima za

Članak 7. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu određuje da obveznik kojemu se godišnji porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu je fizička soba-građanin, iznajmljivač kojemu je na temelju rješenja o odobrenju nadležnog ureda odobreno pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost i da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- iznajmljivač po osnovi iznajmljivanja nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o PDV-u
- iznajmljivač ima propisano odobrenje nadležnog ureda za pružanje usluga građana u domaćinstvu koje su u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost
- da organizira smještaj u kampu i/ili kamp-odmorištu, organiziranim na zemljištu, s ukupno najviše 10 smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istodobno
- da organizira smještaj u objektu za robinzonski smještaj u kojemu se usluge pružaju u prostorijama ili na prostorima, kapacitet kojeg se određuje prema broju gostiju koji mogu sigurno u njemu boraviti, ali do najviše 10 smještajnih jedinica odnosno 30 gostiju istodobno.⁴⁶

Ako iznajmljivač ne ostvaruje prethodno navedene uvjete, a ostvaruje dohodak od imovine po osnovi iznajmljivanja soba, stanova i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, taj dohodak i porez na dohodak će se utvrđivati na način propisan za obavljanje samostalne djelatnosti.

Sukladno odredbama članka 8. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu određeno je da se utvrđivanje godišnjeg paušalnog porez na dohodak utvrđuje se kao umnožak broja kreveta, odnosno broja smještajnih jedinica u kampu i/ili kamp-odmorištu odnosno broja smještajnih jedinica u objektu za robinzonski smještaj te visine paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu i/ili kamp-odmorištu odnosno po smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj⁴⁷.

ispunjavanje poreznih obveza, dostupan na <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx>

⁴⁶ Članak 7. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu, detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivačima za ispunjavanje poreznih obveza <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx>

⁴⁷ Članak 8. stavka 1. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu

Broj kreveta odnosno broj smještajnih jedinica u kampu i/ili kamp-odmorištu odnosno broj smještajnih jedinica u objektu za robinzonski smještaj utvrđuje se na temelju rješenja nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (dalje u tekstu: rješenje o odobrenju).⁴⁸

Iznos godišnjeg paušalnog poreza na dohodak uvećava se za prirez porezu na dohodak koji je uveden odlukom jedinice lokalne samouprave prema mjestu gdje se nekretnina odnosno smještajna jedinica nalaze, a za koje je izdano rješenje nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.⁴⁹

Način plaćanja godišnjeg paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno odredbi članka 12. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu plaća se tromjesečno, do kraja svakog tromjesečja, u visini $\frac{1}{4}$ godišnjeg paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak odnosno razmjerno broju tromjesečja za koji se obveza utvrđuje.⁵⁰

9.3 Prestanak odobrenja za pružanje ugostiteljskih usluga

Pravilnik o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza u članku 6. propisuje da rješenje o prestanku odobrenja za pružanje usluga građana u domaćinstvu od strane nadležnog ureda donosi tijekom godine, godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak poreznom obvezniku utvrđuje razmjerno broju tromjesečja u kojima je porezni obveznik imao Rješenje o odobrenju.⁵¹

Ako iznajmljivač tijekom godine promjeni broj kreveta ili broj smještajnih jedinica u kampu (bilo da je došlo do povećanja ili smanjenja kapaciteta temeljem prethodno izdanih rješenja nadležnih ureda), Porezna uprava će s 1. siječnjem iduće godine ukinuti ono postojeće rješenje i donijeti će novo.

⁴⁸ Članak 8. stavka 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu

⁴⁹ Članak 8. stavka 3. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu, Detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivača za ispunjavanje poreznih obveza <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx>

⁵⁰ Članak 12. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu

⁵¹ Članak 6. stavka 4. Pravilnika o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza

9.4 Izdavanje računa i poslovne knjige

Sukladno odredbama članka 13. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu navodi se da porezni obveznik koji pruža ugostiteljske usluge u domaćinstvu i po toj osnovi plaća porez na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu obavezan je izdati račun za svaku obavljenju uslugu.⁵²

Izdani račun obvezno mora sadržavati⁵³:

-podatke o izdavatelju (ime i prezime, adresa prebivališta / boravišta)

-nadnevak izdavanja računa

-broj računa

-ime i prezime / naziv osobe kojoj je usluga pružena

-cijenu obavljene usluge

Račun se ispostavlja u najmanje dva primjerka, od kojih jedan se uručuje korisniku usluge, a drugog zadržava izdavatelj kao ispravu za knjiženje evidencije prometa.

Pravilnik o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu u članku 13. stavci 3. i 4. definira da porezni obveznik ne vodi poslovne knjige prema propisima o porezu na dohodak, osim Evidencije o prometu. Evidencija o prometu je evidencija o izdanim računima koja se vodi kronološki prema nadnevku izdanih računa i to posebno za svaku kalendarsku godinu. U Evidenciji o prometu porezni obveznik na kraju svakog dana dužan je evidentirati sve izdane račune bez obzira na to jesu li oni naplaćeni ili ne.⁵⁴

U članku 4. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama definira se da svaka pravna i fizička osoba koja ima svoje sjedište, prebivalište ili podružnicu, pogon u objektu u kojem se pruža usluga i slično, na području jedinice lokalne turističke zajednice koja je osnovana sukladno zakonu kojim se uređuje sustav turističkih zajednica, koja trajno ili sezonski ostvaruje prihod pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili obavlja djelatnosti koja

⁵² Članak 13. stavka 1. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu

⁵³ Članak 13. stavka 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu

⁵⁴ Članak 13. stavka 3. i 4. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu, Detaljnije vidjeti i Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivačima za ispunjavanje poreznih obveza <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx>

ima korist od turizma odnosno na čije prihode turizam ima utjecaj, mora plaćati članarinu u turističkoj zajednici.⁵⁵

Iznajmljivač podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave, do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu u kojoj je u obvezi obračunati i uplatiti članarinu turističkoj zajednici, posebni Obrazac TZ-a čiji oblik i sadržaj ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije propisuje pravilnikom.⁵⁶

Ukoliko iznajmljivač surađuje ili želi surađivati sa poreznim obveznicima iz EU kao što su putničke agencije, platforme za oglašavanje i slično u Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti članku 32. odredba propisuje da prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u promidžbenim materijalima iznajmljivač smije koristiti samo oznaku propisane vrste te kategoriju i vrstu posebnog standarda objekta koja je utvrđena rješenjem nadležnog upravnog tijela, a prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga s poreznim obveznicima iz EU mora istaknuti svoj porezni broj, odnosno PDV identifikacijski broj⁵⁷.

10 PAUŠALNO OPOREZIVANJE POLJOPRIVREDNIKA

10.1 Registracija OPG-a u sustav poreza na dohodak

Kako bi regulirao svoju poreznu situaciju, poljoprivrednik se prvo treba upisati u upisnik poljoprivrednih gospodarstava, koji vodi Agencija za plaćanja kao javnu službenu evidenciju u elektroničkom obliku koji sadrži vjerodostojne i ažurirane podatke o subjektima upisa, fizičkim osobama u organizacijskom obliku OPG-a.⁵⁸

Članak 4. Pravilnika upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava propisuje odredbu u kojoj se navodi da poljoprivredniku koji se upisuje u Upisnik OPG-ova dodijelit će se MIBPG (matični identifikacijski broj) u skladu s propisom kojim se uređuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike.⁵⁹

⁵⁵ Članak 4. Stavka 1. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama

⁵⁶ Članak 13. stavka 4. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama

⁵⁷ Članak 32. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, detaljnije vidjeti Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivačima za ispunjavanje poreznih obveza https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Documents/KratakVodic_IznajmljivaciRezidenti_%20%2010_18.pdf

⁵⁸ Članak 2. Pravilnika o upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

⁵⁹ Članak 4. stavka 8. Pravilnika o upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

Upisnik OPG-ova sadrži⁶⁰:

- osobni identifikacijski broj nositelja OPG-a (OIB)
- matični identifikacijski broj OPG-a (MIBPG)
- ime i prezime nositelja
- naziv OPG-a
- sjedište OPG-a (adresa prebivališta)
- status OPG-a
- dopunske djelatnosti na OPG-u
- izdvojeni pogoni/proizvodne jedinice
- žiro račun nositelja
- članovi OPG-a (ime, prezime, adresa prebivališta i OIB)
- kontakti (fiksni i mobilni telefon i e-mail adresa)
- proizvodni resursi OPG-a

10.2 Prijava u registar obveznika

Radi osiguranja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza, porezni obveznici, odnosno opunomoćenici dužni su ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema njihovu prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dohodak.⁶¹

Prijava se podnosi u roku od osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, od dana dostavljenog pisanog zahtjeva za prelaza na utvrđivanje paušalnog dohotka ili prelaska na oporezivanje po odbitku, odnosno početka ostvarivanja primitaka.⁶²

10.3 Prijava na mirovinsko osiguranje

Nositelji OPG-a i članovi OPG-a koji obavljaju gospodarsku djelatnost poljoprivrede kao jedino ili glavno zanimanje upisom u upisnik OPG-ova postaju obveznici mirovinskog osiguranja sukladno posebnim propisima koji uređuju mirovinsko osiguranje⁶³.

⁶⁰ Članak 2. stavka 2. Pravilnika o upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

⁶¹ Članak 87. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak

⁶² Članak 87. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak

⁶³ Članak 23. stavka 1. Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu

Oni poljoprivrednici koji su upisani u Upisnik poljoprivrednika kao samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo (SOPG), osiguravaju se na vlastiti zahtjev, odnosno rješenje o upisu u Upisnik poljoprivrednika dostavljaju osobno Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje prema svome prebivalištu.

Prijava se podnosi sukladno Pravilniku o vođenju matične evidencije HZMO, uz dostavu sljedeće dokumentacije:

-Rješenja nadležnog tijela o upisu nositelja ili člana poljoprivrednog gospodarstva u Upisnik OPG-a

-preslike osobne iskaznice (nositelji, člana OPG-a)

-za osobe do navršene 26. godine života-izjave da nisu na redovitom školovanju

-prijave o početku osiguranja (tiskanica M-1P)

-prijave o početku poslovanja obveznika doprinosa (tiskanica M-11P)⁶⁴

10.4 Prijava na obvezno zdravstveno osiguranje

Članak 23. Zakona o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu propisuje da nositelj OPG-a i članovi OPG-a koji obavljaju gospodarsku djelatnost poljoprivrede kao jedino ili glavno zanimanje upisom u Upisnik OPG-ova su obveznici zdravstvenog osiguranja sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zdravstveno osiguranje.

Obvezno zdravstveno osiguranje sukladno članku 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, obvezno se osiguravaju i stječu status osiguranika djelatnosti osobe čija je registrirana djelatnost obrta, poljoprivrede i šumarstva, slobodnog zanimanja i ostale samostalne djelatnosti za čije je obavljanje odobrenje izdalo nadležno tijelo za samostalno obavljanje djelatnosti fizičke osobe, upisane u odgovarajući registar toga tijela te djelatnost s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja stalnog izvora prihoda poreznog obveznika upisanog u registar obveznika poreza na dohodak, u skladu s propisima o porezu na dohodak kada se radi o samostalnoj djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili obveza registracije te djelatnosti.⁶⁵

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju u članku 78. navodi da poljoprivrednika koji je navršio 65 godina života oslobađa se plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje

⁶⁴ Vodič kroz porezni sustav za OPG

⁶⁵ Članak 7. stavka 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

ako ispunjava uvjete koje pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za zdravlje, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi⁶⁶.

10.5 Knjigovodstveni servis

Članak 14. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava propisuje da vlastita poljoprivredna proizvodnja OPG-a i prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda mora biti evidentirana u Evidenciji o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda koju vodi nositelj OPG-a. Nositelj popunjava obrazac Evidencija putem AGRONET sustava o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda najkasnije do 15. svibnja tekuće godine za svu proizvodnju i prodaju u prethodnoj godini prema određenim uputama za vođenje evidencije koje objavljuje Agencija za plaćanje.⁶⁷

Pravilnikom o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava propisano je da podatak o prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda u Evidenciji je podatak o svim prodajama vlastitih poljoprivrednih proizvoda u prethodnoj godini koje je nositelj OPG-a dužan voditi svaki dan tijekom kojeg je imao prodaju vlastitih proizvoda. Evidencije se vode u pisanom ili elektroničkom obliku u skladu s propisom kojim se uređuje područje trgovine⁶⁸

Odredbom je navedeno da je nositelj OPG-a dužan Evidenciju za prethodnu kalendarsku godinu u pisanom zapisu čuvati najmanje dvije godine te je dati na uvid na traženje zakonom ovlaštenoj osobi.⁶⁹

10.6 Doprinosi poljoprivrednika

Članak 64. Zakona o doprinosima odredba propisuje da osiguranici po osnovi obavljanja djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja, športaša, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami su obveznici doprinosa te obveznici obračunavanja i obveznici plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja.⁷⁰

Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.⁷¹

⁶⁶ Članak 78. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

⁶⁷ Članak 14. stavka 1. i 2. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

⁶⁸ Članak 14. stavka 3. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

⁶⁹ Članak 14. stavka 5. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

⁷⁰ Članak 64. Zakona o doprinosima

⁷¹ Članak 67. Zakona o doprinosima

10.7 Prijava i plaćanje poreza na dohodak (izbor plaćanja)

Zakon o porezu na dohodak u članku 29. definira da djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom zakonu ili ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 10.684,19 eura.⁷²

U članku 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti navodi se da fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost dohodak po toj osnovi mogu utvrđivati u paušalnom iznosu ako uvjete ispune svi poduzetnici pojedinačno i ako ukupan primitak od zajedničkog obavljanja djelatnosti nije veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a. Supoduzetnici su dužni imenovati nositelja zajedničke djelatnosti koji je odgovoran za izvršavanje propisanih obveza koje proizlaze iz zajedničke djelatnosti, osim ako Pravilnikom nije drugačije uređeno.⁷³ Ako su ostvareni primici od 10.684,19 € (80.500,02 kuna) do 39.816,84 € (300.000,00 kuna), poljoprivrednik je obveznik poreza na dohodak i ima mogućnost izbora:

1. Može odabrati paušalno oporezivanje ako se radi o fizičkoj osobi koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, i koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva nije obveznik PDV-a
 - po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od iznosa koji je propisan za obvezni ulazak u sustav PDV-a
 - vodi evidenciju samo na Obrascu KPR (Knjiga prometa-gdje se upisuje sav promet, gotovinski i negotovinski, dnevno i mora biti ažurno)
 - da istodobno ne obavlja samostalnu djelatnost od koje dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga
2. Može odabrati oporezivanje po poreznoj prijavi ako se dohodak utvrđuje prema podacima iz poslovnih knjiga, kao razlika primitaka i izdataka, umanjeno gubitaka iz prethodne godine, ako je obveznik poslovao s gubitkom, porezni gubitak može se prenositi sljedećih pet godina-osobni odbitak

⁷² Članak 29. st. 3 Zakona o porezu na dohodak

⁷³ Članak 2. st. 6. i 7. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti

3. Ako ostvaruje dohodak iznad 39.816,84 € (300.000,00 kuna), dohodak je obvezan utvrđivati temeljem podataka iz poslovnih knjiga (KPI, Obrazac DI, Obrazac TO, Knjiga prometa za naplatu u gotovini; knjige URA i IRA i druge PDV evidencije)⁷⁴

Ako porezni obveznik želi utvrđivati dohodak u paušalnom iznosu, obvezan se prijaviti Poreznoj upravi putem obrasca RPO te ROD /DOP, u roku od 8 dana od početka obavljanja samostalne djelatnosti.

10.8 Poljoprivreda kao dopunska (druga) djelatnost

Člankom 13. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava navodi se da za upis dopunskih djelatnosti u Upisnik OPG-ova uz popunjeni Obrazac prilažu se i potrebni dokazi o udovoljavanju uvjeta za obavljanje pojedine dopunske djelatnosti ukoliko je takav uvjet propisan posebnim propisom koji regulira tu djelatnost ovisno o vrsti djelatnosti i/ili zanimanja⁷⁵:

- dokaz o upisu u registar poreznih obveznika sukladno poreznim propisima
- dokaz o upisu u registar trošarinskih obveznika u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje trošarinski sustav oporezivanja
- dokaz o registraciji i/ili odobravanju objekta u poslovanju s hranom i/ili predmetima opće uporabe
- dokaz o registraciji i/ili odobravanju objekta i/ili subjekata u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi
- rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u skladu s posebnim propisom kojim su uređene te usluge
- dokaz o osposobljenosti za obavljanje zanimanja tradicijskog obrta
- izjava o poznavanju tradicijskih vještina.

Obrazac zahtjeva i dokazi se podnose prije početka obavljanja dopunske djelatnosti.

⁷⁴ Vodič kroz porezni sustav za OPG

⁷⁵ Članak 13. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava

11 APLIKACIJA ZA PAUŠALISTE

Digitalni alati nam omogućuju i pružaju danas brojne koristi u svakodnevnome životu, pa je tako i napravljena aplikacija „Paušalist“, domaća aplikacija koja je od velike koristi paušalnim obrtnicima.

S obzirom da su paušalni obrti u nekoliko proteklih godina postali popularan oblik poslovanja kako i među mlađim tako i među starijim populacijama, upravo će tim vlasnicima obrta aplikacija biti od velike koristi koja im pomaže u praćenju i plaćanju svojih obveza.

Aplikacija omogućava paušalnim obrtnicima da na vrlo jednostavan i pregledan način mogu pratiti koje sve obveze su dužni podmiriti, jesu li one podmirene te pojednostaviti njihov svakodnevni rad. Aplikacija je napravljena za vrlo jednostavno korištenje i potpuno je besplatna, što ljudima daje još veću mogućnost i ohrabrenje da ju koriste. Može se koristiti bilo gdje i u boli kojem trenutku, preko mobilnog uređaja ili tableta.

Aplikacija sadrži⁷⁶:

- neograničeno izdavanje računa i ponuda
- službeni logo registriranog paušalnog obrtnika u zaglavlju računa
- PDF kopije računa i ponuda
- slanje računa/ponuda putem maila
- detaljne financijske analize (grafovi)
- export podataka u Excel za dodatne statističke analize
- A4 (uredski printer) ispis računa
- bazu klijenata za automatski odabir na račun
- korištenje putem mobitela/tableta (To-Go)
- obrasci PO-SD i KPR
- 0-24 pristup sustavu
- mogućnost storna
- prikaz 2D barkoda za mobilno plaćanje

⁷⁶ <https://pausalist.com/> 22. svibnja 2023.

-kreiranje računa iz ponude.

12 ZAKLJUČAK

Paušalno oporezivanje privlačno je onim osobama koje se bave ili se planiraju baviti bilo kojom uslužnom djelatnosti, s obzirom da im je obveza poreza i prireza koju morati platiti za tekuću godinu u kojoj će poslovati unaprijed poznata, a postupak utvrđivanja i podmirenja porezne obveze je pojednostavljen.

Oblik paušalnog obrta i paušalnog oporezivanja u današnje vrijeme je sve više zastupljen kod manjih poduzetnika, a glavni razlog tome je da odabir paušalnog oporezivanja poreznim obveznicima daje više mogućnosti, ovisno o tome jesu li obveznici poreza na dodanu vrijednost. Ako poduzetnik u prethodnome razdoblju nije ostvario primitak veći od 39.816,84 € (300.000,00 kuna), neće morati ući u sustav poreza na dodanu vrijednost.

Ključni i najvažniji razlozi zašto poduzetnici odabiru oblik paušalnog obrta je činjenica da su svi troškovi obveza kojih se obveznik dužan držati i troškovi doprinosa znatno manji od drugih oblika poslovanja. Osim toga, i postupak oporezivanja je jednostavniji, a obrtnici paušalisti nemaju obvezu vođenja poslovnih knjiga, osim knjige prometa.

Većina paušalnih obrtnika mora paziti da na vrijeme izvršavaju svoje obveze, a to im omogućuje jednostavna nova aplikacijom koja je ujedno besplatna te dostupna u bilo kojem trenutku.

Iako je paušalno oporezivanje u posljednje vrijeme postalo privlačno obrtnicima zbog spomenute jednostavnosti i transparentnosti, česte su zloupotrebe tog sustava oporezivanja s ciljem izbjegavanja porezne obveze. Zbog takvih situacija potrebno je oprezno pristupiti odluci o pokretanju obrta.

Država nastoji osigurati i pružiti podršku poduzetnicima, osobito mladim poduzetnicima koji tek ulaze u taj svijet, putem raznih pomoći kao što su bespovratna sredstva i promicanje određene politike poslovanja.

U budućnosti treba težiti što boljem i jednostavnijem sustavu oporezivanja koji bi im omogućio potporu za daljnje razvijanje svog poslovanja i sigurnost koja je jedna od bitnijih stavki.

13 LITERATURA

1. Zakon o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22)
2. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20)
3. Zakon o obrtu (NN 143/13, 127/19, 41/20)
4. Zakon o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18)
5. Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (NN 1/2020, 1/21, 156/22, 15/23)
6. Zakon o članarinama u turističkim zajednicama (NN 52/19, 144/20)
7. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/2016-241)
8. Vodič namijenjen obrtnicima-paušalistima za ispunjavanje poreznih obveza dostupno na:
https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Vodic_obrtnici_pausalisti.aspx
9. Privremena obustava obrta dostupno na:
http://infos.hok.hr/faq/a_pravni_savjeti/a2_privremena_obustava_obrta/privremena_obustava_poslovanja_obrta 16.svibnja 2023.
10. Obvezni doprinosi obrtnika dostupno na:
http://infos.hok.hr/faq/a_pravni_savjeti/a2_privremena_obustava_obrta/privremena_obustava_poslovanja_obrta 16.svibnja 2023.
11. Prelazak oporezivanja na paušalno, hok.hr dostupno na:
<https://www.hok.hr/sites/default/files/page-docs/2019-06/Prelazak%20oporezivanja%20dohotka%20na%20pau%C5%A1alno%20oporezivanje.pdf>
16. svibnja 2023.
12. Vodič namijenjen građanima (rezidentima) iznajmljivačima za ispunjavanje poreznih obveza dostupno na Porezna uprava: <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nekretnine/Najmodavac-soba-i-postelja-turistima.aspx>
13. Aplikacija za paušaliste dostupno na: <https://pausalist.com/> 22. svibnja 2023.

14. Vodič kroz porezni sustav za OPG, dostupno na:

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/poljoprivredna_politika/Poljoprivredna_politika/vodic_kroz_porezni_sustavPG_2023.pdf